ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ ๕๓/๒๕๖๙

เรื่อง การกำหนดมาตรฐานค่าบริการและการให้บริการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

---

๑. เหตุผลในการออกประกาศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ประชาชนผู้ใช้บริการทางการเงินได้รับความเป็นธรรม สามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินได้ด้วยอัตราค่าบริการที่เหมาะสม สอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการ รวมทั้งได้รับการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเพียงพอต่อการตัดสินใจ

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันพบว่าการเรียกเก็บค่าบริการสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินบางรายการไม่สอดคล้องกับต้นทุนที่แท้จริง โดยบางรายการมีต้นทุนลดลงหรือไม่มีต้นทุนแล้วจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแต่ยังคงมีการเรียกเก็บค่าบริการคงเดิม ขณะที่ค่าบริการบางรายการมีช่วงอัตราค่าบริการของผู้ให้บริการทั้งระบบแตกต่างกันมากซึ่งอาจสะท้อนว่ามีการเรียกเก็บในระดับที่สูงเกินควร หรือค่าบริการบางรายการที่อธิบายหลักการคิดที่สะท้อนต้นทุนได้ไม่ชัดเจน

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศฉบับนี้ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าบริการดังกล่าวให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่เป็นบริการพื้นฐาน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝาก ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการชำระเงิน และผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อให้ค่าบริการสอดคล้องกับต้นทุนที่แท้จริงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยลดความแตกต่างของอัตราค่าบริการและภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนผู้ใช้บริการทางการเงิน

ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจยังคงต้องถือปฏิบัติตามกรอบหลักการ (guiding principles) ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส๒. ๗/๒๕๖๕ เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับ สำหรับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้การเรียกเก็บค่าบริการต้องเรียกเก็บด้วยอัตราที่เป็นธรรม ไม่เอาเปรียบลูกค้า ไม่เรียกเก็บซ้ำซ้อน คำนึงถึงต้นทุนในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง และไม่ผลักภาระให้แก่ลูกค้าจนเกินสมควรด้วย

๒. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกหลักเกณฑ์การกำหนดมาตรฐานค่าบริการและการให้บริการ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

๓. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง ทั้งนี้ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยให้ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม

๔. เนื้อหา

๔.๑ คำจำกัดความ

“สถาบันการเงินเฉพาะกิจ” หมายความว่า สถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

“วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)” หมายความว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนิยามที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจแต่ละแห่งกำหนดเพื่อใช้จำแนกลูกค้าและให้บริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินของตน

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลใด ๆ ซึ่งใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินอยู่ในปัจจุบัน และให้หมายความรวมถึงผู้ติดต่อสอบถามข้อมูลผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงิน ผู้ที่รับทราบข้อมูลผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินผ่านสื่อต่าง ๆ และผู้ที่ได้รับการเสนอหรือชักชวนจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อให้เลือกใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงิน

“ค่าบริการ” หมายความว่า บรรดาเงิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งอื่นที่อาจคิดคำนวณได้เป็นเงินนอกจากดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับจากลูกค้าเนื่องจากการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่า ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดก็ตาม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเบี้ยปรับที่อาจเรียกได้ตามมาตรา ๔๖ (๗) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๒ หลักการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องถือปฏิบัติตามกรอบหลักการ ดังนี้

๔.๒.๑ การเรียกเก็บค่าบริการต้องมีความชัดเจน เหมาะสม เป็นธรรม ไม่เรียกเก็บซ้ำซ้อน คำนึงถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง และไม่ผลักภาระหรือสร้างภาระให้แก่ลูกค้าจนเกินควร โดยมีหลักการคำนวณและฐานในการคำนวณค่าบริการที่มีความสมเหตุสมผลและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดต้นทุน

๔.๒.๒ เปิดเผยข้อมูลค่าบริการให้ลูกค้าทราบอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน

ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจยังต้องถือปฏิบัติตามกรอบหลักการตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับดอกเบี้ย ค่าบริการและเบี้ยปรับสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ด้วย

๔.๓ หลักเกณฑ์

๔.๓.๑ การกำหนดมาตรฐานค่าบริการและการให้บริการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องเรียกเก็บค่าบริการตามแต่ลักษณะหรือประเภทผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินในอัตราค่าบริการที่เรียกเก็บตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด และให้หมายความรวมถึงค่าบริการอื่น ๆ ที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจเรียกเก็บจากลูกค้าเพื่อให้บริการในลักษณะหรือประเภทเดียวกัน ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่า ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดก็ตาม รวมทั้งต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมในเรื่องนั้นด้วย ดังต่อไปนี้

ค่าบริการ	อัตราที่เรียกเก็บ	หลักเกณฑ์เพิ่มเติม
(๑) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝาก (deposit-related)		
ขอบเขตการบังคับใช้: ลูกค้าบุคคลธรรมดาและลูกค้า SMEs		
(๑.๑) ค่าขอรายการเดินบัญชีเงินฝาก (statement)[๑]	๑. <u>ค่าขอรายการเดินบัญชีเงินฝากในรูปแบบกระดาษ</u> เรียกเก็บค่าบริการได้ไม่เกิน ๑๐๐ บาทต่อบัญชีต่อครั้ง สำหรับการขอข้อมูลรายการเดินบัญชีเงินฝากย้อนหลังไม่เกิน ๑๒ เดือน ทั้งนี้ กรณีต้องจัดส่งรายการเดินบัญชีเงินฝาก ตามความประสงค์ของลูกค้า อาจเรียกเก็บค่าจัดส่งเอกสาร เช่น ค่าไปรษณีย์ ได้ตามที่จ่ายไปจริง ๒. <u>ค่าขอรายการเดินบัญชีเงินฝากในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-statement)</u>[๒]	๑. สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดให้มีบริการขอข้อมูลรายการเดินบัญชีเงินฝาก ทั้งในรูปแบบกระดาษและอิเล็กทรอนิกส์ ให้แก่ลูกค้าเป็นการทั่วไปเพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกใช้บริการได้ ๒. ธนาคารแห่งประเทศไทยสนับสนุนให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีบริการขอรายการเดินบัญชีเงินฝากในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ย้อนหลังอย่างน้อย ๑๒ เดือน

[๑] ใช้บังคับเฉพาะกรณีที่ลูกค้าขอรับรายการเดินบัญชีเงินฝากจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจโดยตรง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการส่งข้อมูลที่มีหลักเกณฑ์ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ และการจัดทำรายการเดินบัญชีเงินฝากในรูปแบบเฉพาะตามความประสงค์ของลูกค้า (customized statement)

[๒] รายการเดินบัญชีเงินฝากในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า รายการเดินบัญชีเงินฝากที่อยู่ในรูปไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ที่น่าเชื่อถือ เช่น ไม่สามารถแก้ไขข้อมูลในไฟล์ มีตราสัญลักษณ์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ค่าบริการ	อัตราที่เรียกเก็บ	หลักเกณฑ์เพิ่มเติม
	ไม่ให้เรียกเก็บค่าบริการสำหรับการขอข้อมูลรายการเดินบัญชีเงินฝากย้อนหลังไม่เกิน ๑๒ เดือน	
(๑.๒) ค่าขอหนังสือรับรองฐานะทางการเงิน[๓]	เรียกเก็บค่าบริการได้ไม่เกิน ๑๐๐ บาทต่อชุดต่อครั้ง ทั้งนี้ กรณีต้องจัดส่งหนังสือรับรองฐานะทางการเงินตามความประสงค์ของลูกค้า อาจเรียกเก็บค่าจัดส่งเอกสาร เช่น ค่าไปรษณีย์ ได้ตามที่จ่ายไปจริง	สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดให้มีบริการหนังสือรับรองฐานะทางการเงินในรูปแบบกระดาษให้แก่ลูกค้าเป็นการทั่วไป
ขอบเขตการบังคับใช้: ลูกค้าบุคคลธรรมดา		
(๑.๓) ค่ารักษาบัญชีเงินฝากกรณีบัญชีเงินฝากที่ไม่เคลื่อนไหวและมียอดเงินฝากคงเหลือน้อยกว่าที่กำหนด (dormant account)	เรียกเก็บค่ารักษาบัญชีเงินฝากได้เฉพาะกรณีบัญชีเงินฝากที่มียอดเงินฝากคงเหลือไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท และไม่เคลื่อนไหวติดต่อกันเกินกว่า ๑ ปี โดยให้เรียกเก็บค่ารักษาบัญชีเงินฝากได้ไม่เกิน ๒๐ บาทต่อเดือน สำหรับบัญชีเงินฝากสกุลเงินบาททุกประเภท	-
(๒) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (card-related)		
ขอบเขตการบังคับใช้: ลูกค้าบุคคลธรรมดา		
(๒.๑) ค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับบัตรเอทีเอ็มพื้นฐาน	เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปีรวมกันได้ไม่เกิน ๑๕๐ บาทต่อปี	สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ให้บริการบัตรเอทีเอ็มหรือบัตรเดบิต ต้องจัดให้มีบริการบัตรพื้นฐานที่ให้บริการแก่ลูกค้าเป็นการทั่วไป โดยบัตรดังกล่าวต้องมีลักษณะ ดังนี้ ๑. <u>บัตรเอทีเอ็มพื้นฐาน</u> ต้องเป็นบัตรที่ให้บริการพื้นฐานครอบคลุมการถอนเงิน การโอนเงิน และการสอบถามยอด
(๒.๒) ค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับบัตรเดบิตพื้นฐาน	เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าธรรมเนียมรายปีรวมกันได้ไม่เกิน ๒๐๐ บาทต่อปี	

[๓] หนังสือรับรองฐานะทางการเงิน หมายความว่า หนังสือที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจออกให้แก่ลูกค้าเพื่อรับรองฐานะทางการเงิน เช่น เงินฝาก สินเชื่อที่ลูกค้ามีกับตนตามรายการที่ลูกค้าแสดงความประสงค์ให้แสดงอยู่บนหนังสือดังกล่าว เพื่อนำไปยื่นต่อหน่วยงานหรือบุคคลอื่น เช่น หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงหนังสือรับรองเครดิต (credit confirmation) และหนังสือยืนยันยอดสำหรับผู้สอบบัญชี (audit confirmation)

ค่าบริการ	อัตราที่เรียกเก็บ	หลักเกณฑ์เพิ่มเติม
		๒. <u>บัตรเดบิตพื้นฐาน</u> ต้องเป็นบัตรที่ให้บริการพื้นฐานครอบคลุมบริการเช่นเดียวกับบัตรเอทีเอ็มพื้นฐานตามข้อ ๑. และสามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการได้
ขอบเขตการบังคับใช้: ลูกค้าทุกกลุ่ม		
(๒.๓) ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการเบิกถอนเงินสดด้วยบัตรเครดิต	เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ ๒.๕ ของจำนวนเงินสดที่เบิกถอน	-
(๓) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการชำระเงิน (payment transaction-related)		
ขอบเขตการบังคับใช้: ลูกค้าทุกกลุ่ม		
(๓.๑) ค่าข้ามเขต[๔] และค่าคู่สายของบริการธุรกรรมการชำระเงิน เช่น - การฝาก/ถอน/โอนเงินที่เครื่องอิเล็กทรอนิกส์[๕] - การฝาก/ถอน/โอนเงินที่สาขา - การโอนเงินผ่านระบบบาทเนต - การฝากเช็ค - การรับชำระค่าสินค้าและบริการ (ใบแจ้งหนี้)	ไม่ให้เรียกเก็บค่าบริการ <u>เว้นแต่การทำธุรกรรม</u>การฝาก/ถอนเงินสดข้ามเขตที่สาขา โดยให้เรียกเก็บค่าข้ามเขตได้ไม่เกินร้อยละ ๐.๐๕ ของมูลค่าธุรกรรม	-

[๔] ค่าข้ามเขต คือ ค่าบริการที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจเรียกเก็บจากลูกค้าโดยมีเหตุผลอ้างอิงหรือยึดโยงกับพื้นที่ที่ลูกค้าเปิดบัญชี เช่น ค่าบริการที่เกิดจากความแตกต่างระหว่างพื้นที่ที่ลูกค้าใช้บริการกับพื้นที่ที่ลูกค้าเปิดบัญชีสำหรับการฝาก/ถอน/โอน/ชำระเงินที่สาขา หรือเครื่องถอนเงินสดอัตโนมัติ (Automatic Teller Machine: ATM) ค่าโอนเงินบริการบาทเนตสำหรับลูกค้าที่เปิดบัญชีในต่างจังหวัด ค่าบริการในการรับฝากเช็คที่สาขาในจังหวัดอื่นที่แตกต่างจากบัญชีของผู้จ่ายเช็ค

[๕] เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ หมายความว่า ตู้หรือเครื่องสำหรับฝากเงิน ถอนเงิน หรือถามยอดเงินคงเหลือ ที่ผู้ใช้บริการสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองโดยอัตโนมัติ เช่น เครื่องถอนเงินสดอัตโนมัติ เครื่องฝากเงินสดอัตโนมัติ (Cash Deposit Machine: CDM) เครื่องฝากและถอนเงินสดอัตโนมัติ (Cash Recycling Machine: CRM)

ค่าบริการ	อัตราที่เรียกเก็บ	หลักเกณฑ์เพิ่มเติม
(๓.๒) ค่าบริการการโอนเงินผ่านระบบ Bulk Payment แบบภายในวัน (same day)	เรียกเก็บค่าบริการได้ไม่เกิน ๒๐ บาทต่อรายการ	-
(๓.๓) ค่าชดเชยอัตราแลกเปลี่ยน (commission in lieu of exchange)[๖] ทั้งนี้ ไม่รวมถึงค่าชดเชยอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการทำธุรกรรมโดยใช้ธนบัตรสกุลต่างประเทศ	๑. เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ ๐.๑๒๕ ของจำนวนเงินสำหรับเงินทุกสกุลเงิน ๒. สำหรับลูกค้าบุคคลธรรมดาและลูกค้า SMEs ให้เรียกเก็บขั้นต่ำได้ไม่เกิน ๓๐๐ บาท (หรือเทียบเท่า) และสูงสุดไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท (หรือเทียบเท่า)	ไม่ให้เรียกเก็บกรณีโอนเงินระหว่างบัญชีภายในสถาบันการเงินเฉพาะกิจเดียวกัน
ขอบเขตการบังคับใช้: ลูกค้าบุคคลธรรมดาและลูกค้า SMEs		
(๓.๔) ค่าบริการโอนเงินผ่านระบบบาทเนต เฉพาะกรณีที่ลูกค้าบุคคลธรรมดาและลูกค้า SMEs ส่งคำขอใช้บริการให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์	ให้ผู้โอนและผู้รับโอนเรียกเก็บค่าบริการรวมกันได้ไม่เกิน ๑๐๐ บาทต่อรายการ	-
(๔) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ SMEs ขอบเขตการบังคับใช้: ลูกค้า SMEs		
(๔.๑) ค่าบริการการใช้สินเชื่อ (front-end fee)	เรียกเก็บค่าบริการได้บนฐานของวงเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติ ดังนี้	-

[๖] ค่าชดเชยอัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง ค่าบริการที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจเรียกเก็บเพื่อชดเชยรายได้เนื่องจากไม่ได้มีการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนเงิน ซึ่งรวมถึงค่าบริการที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น แต่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์เดียวกันด้วย เช่น ค่าธรรมเนียมการชำระเงินด้วยเงินตราต่างประเทศสำหรับธุรกรรม trade finance ค่าธรรมเนียมการโอนเงินบาทให้แก่บัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ (Non-resident Baht Account: NRBA) ค่าธรรมเนียมเอกสารที่เรียกเก็บเป็นเงินบาท (commission on Thai baht bills)

ค่าบริการ	อัตราที่เรียกเก็บ	หลักเกณฑ์เพิ่มเติม
	๑. วงเงินสินเชื่อไม่เกิน ๑๕ ล้านบาท เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ ๒.๕ ของวงเงิน แต่ไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ๒. วงเงินสินเชื่อมากกว่า ๑๕ ล้านบาท เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ ๒.๕ ของวงเงิน ทั้งนี้ อาจเรียกเก็บค่าบริการจำนวนดังกล่าวในคราวเดียว หรือทยอยเรียกเก็บก็ได้	
(๔.๒) ค่าบริการขยายระยะเวลาการเบิกใช้วงเงินสินเชื่อที่มีกำหนดระยะเวลา (term loan)	ไม่ให้เรียกเก็บค่าบริการ <u>เว้นแต่</u> กรณีลูกค้าได้รับวงเงินสินเชื่อเพิ่มขึ้น ให้เรียกเก็บค่าบริการได้ตามอัตราในข้อ (๔.๑) โดยคำนวณบนฐานของวงเงินสินเชื่อที่เพิ่มขึ้น	-
(๔.๓) ค่าบริการต่ออายุวงเงินสินเชื่อในรูปแบบวงเงินหมุนเวียน (revolving loan)		-
(๔.๔) ค่าชำระสินเชื่อก่อนครบกำหนด (prepayment fee) กรณีสินเชื่อที่มีกำหนดระยะเวลา	เรียกเก็บได้ไม่เกินร้อยละ ๓ ของยอดเงินต้นคงค้าง โดยห้ามสถาบันการเงินเฉพาะกิจเรียกเก็บค่าบริการในกรณีต่อไปนี้ ๑. ลูกค้าได้ชำระเงินต้นแล้วมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของยอดเงินที่เบิกใช้จริง <u>และ</u> ๒. ลูกค้าได้ชำระหนี้มาแล้วเป็นระยะเวลามากกว่าร้อยละ ๕๐ ของระยะเวลาการชำระหนี้ โดยนับจากวันที่มีการเบิกใช้เงิน	กรณีที่ลูกค้าได้ทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจนำระยะเวลาที่เพิ่มขึ้นตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้มารวมคำนวณสัดส่วนระยะเวลาการชำระหนี้ด้วย
(๔.๕) ค่าบริการกรณียกเลิกวงเงิน (cancellation fee)	ไม่ให้เรียกเก็บค่าบริการยกเลิกวงเงิน ในกรณีที่มีการเรียกเก็บค่าบริการเพื่อชดเชยต้นทุนการสำรองวงเงิน หรือค่าบริการผูกพันวงเงินสินเชื่อ	-

ค่าบริการ	อัตราที่เรียกเก็บ	หลักเกณฑ์เพิ่มเติม
	(commitment fee) ไปแล้ว หรือในกรณีลูกค้าได้มีการเบิกใช้วงเงินดังกล่าวแล้วไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งจำนวน	

๔.๓.๒ สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องไม่ดำเนินการดังต่อไปนี้ อันจะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายกับลูกค้าเพื่อทดแทนค่าบริการที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจเรียกเก็บได้ลดลงอันเนื่องจากมีการกำหนดหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้

(๑) เรียกเก็บค่าบริการในรายการที่กำหนดตามข้อ ๔.๓.๑ เพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บอยู่ก่อนวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ หรือเรียกเก็บค่าบริการดังกล่าวจากเดิมไม่ได้มีการเรียกเก็บ

(๒) เรียกเก็บค่าบริการรายการอื่นนอกจากที่กำหนดในหลักเกณฑ์ข้อ ๔.๓.๑ เพิ่มขึ้น เรียกเก็บค่าบริการรายการใหม่ หรือปรับอัตราดอกเบี้ย

การเรียกเก็บอัตราค่าบริการเพิ่มขึ้น การเรียกเก็บค่าบริการรายการใหม่และการปรับอัตราดอกเบี้ย ตามข้อ ๔.๓.๒ (๑) และ (๒) ข้างต้น ไม่รวมถึงกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีเหตุจำเป็น เช่น ต้นทุนการให้บริการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การสิ้นสุดระยะเวลารายการส่งเสริมการขาย ความเสี่ยงของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไป โดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานสนับสนุนว่ามีความจำเป็นดังกล่าวอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถตรวจสอบได้

๔.๓.๓ สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องเปิดเผยข้อมูลอัตราค่าบริการตามหลักเกณฑ์ข้อ ๔.๓.๑ ให้ลูกค้าทราบอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และเป็นปัจจุบันตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง[๗]

ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถกำหนดค่าบริการหรือเงื่อนไขการให้บริการที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้ามากกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ได้ เพื่อช่วยให้ลูกค้าได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น เช่น การไม่เรียกเก็บค่าบริการในรายการที่ประกาศฉบับนี้กำหนด การยกเว้นค่าบริการให้กับลูกค้าบางกลุ่ม เช่น ลูกค้าบุคคลธรรมดา หรือลูกค้า SMEs

อย่างไรก็ดี หากกฎหมายจัดตั้งอนุญาตให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถกระทำได้แตกต่างจากประกาศฉบับนี้ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะ หรือกรณีเป็นการดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามธุรกรรมนโยบายรัฐ หรือเป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามที่กฎหมายจัดตั้ง หรือตามแนวทางที่ธุรกรรมนโยบายรัฐ หรือตามนโยบายรัฐกำหนด โดยการดำเนินการดังกล่าวต้องไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในประกาศฉบับนี้

---

[๗] ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับดอกเบี้ย ค่าบริการและเบี้ยปรับ สำหรับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน

๕. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

๖. บทเฉพาะกาล

๖.๑ ในกรณีที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๕ ของประกาศนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องดำเนินการดูแลให้ลูกค้าไม่ต้องจ่ายค่าบริการเกินกว่าหลักเกณฑ์ตามประกาศนี้ หรือได้รับการเยียวยาหรือได้รับเงินส่วนต่างค่าบริการที่เรียกเก็บเกินกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดให้แก่ลูกค้านับแต่วันที่หลักเกณฑ์ค่าบริการดังกล่าวมีผลใช้บังคับ โดยต้องคืนเงินให้แก่ลูกค้าในโอกาสแรกด้วยวิธีการที่เป็นประโยชน์แก่ลูกค้า นอกจากนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจต้องจัดทำแผนและกรอบระยะเวลาในการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้สามารถถือปฏิบัติได้ตามที่หลักเกณฑ์กำหนดโดยเร็ว และดำเนินการตามแผนดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ บรรดาประกาศ หนังสือเวียน คำสั่ง หรือข้อกำหนดใด ที่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตามประกาศฉบับนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๙
วิทัย รัตนากร
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย